

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

**REVISIONSRAPPORT
ÅRSRAPPORT OCH
GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING
VALNÄMNDEN**

Dnr: REV/00014/2025

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	BAKGRUND.....	3
1.2	SYFTE	3
1.3	AVGRÄNSNING	4
1.4	REVISIONSKRITERIER	4
1.5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
1.6	METODER.....	4
2	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
2.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
2.1.1	Verksamheten under året	5
2.1.2	Nämndens verksamhetsplan	5
2.1.3	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
2.1.4	Uppföljningar	6
2.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	6
2.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	7
2.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	7

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Enligt God revisionsred i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Eftersom valnämndens verksamhet är begränsad har det inte gjorts någon fördjupad granskning inom nämndens område. Det görs därmed ingen separat årsrapport för valnämnden.

1.2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorerna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
 - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
 - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
 - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
 - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
 - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
 - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
 - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
 - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
 - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

1.3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2025. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

1.4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2025 med plan 2026-2027
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

1.5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser valnämnden.

1.6 METODER

Granskningen har i huvudsak utförts genom inhämtning och granskning av relevanta dokument.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

2.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

Valnämnden ansvarar på kommunal nivå för genomförande av riksdags-, kommunfullmäktige- och landstingsfullmäktigval enligt vallagen samt för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Nämnden ska även utarbeta förslag till valdistriktsindelning och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde.¹

2.1.1 Verksamheten under året

Valnämndens verksamhet varierar mellan åren och nämnden är mer aktiv under valår. I september 2026 genomförs val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige. År 2025 är inget val planerat, men nämnden behöver också kunna genomföra val med kort varsel.

Nämnden anger att omvärldsläget gör att det ställs högre krav på säkerhet, redundans och kommunikation samtidigt som det uppges vara svårt att förutse exakta kostnader.

Under 2025 kommer förvaltningen att följa den av regeringen parlamentariskt sammansatta kommitté som utvärderar och överväger förändringar av valsedelsystemet. I erfarenhetsrapporten från valen 2022 konstaterades att valsystemet är i behov av förändring för att förenkla, förbättra och skapa ett mindre sårbart system.

Under året har nämnden reviderat delegationsbestämmelser med anledning av nämndens ansvar som personuppgiftsansvarig, antagit en arkivbeskrivning som de tidigare saknat samt reviderat anvisning för uthyrning av valmaterial.

Nämnden har också föreslagit kommunfullmäktige att föreslå ändring av valdistriktsindelning inför valen 2026 samt beslutat om lokaler och öppettider för förtidsröstning.

2.1.2 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan för budgetåret som redovisar verksamhetens kvalitet, omvärld och framtidsutveckling kommunfullmäktiges mål och uppdrag, driftsbudget, politiska prioriteringar samt investeringar. Förutom de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av ska även de uppdrag som nämnden ger sin förvaltning anges. De politiska nyckeltal som nämnden avser följa samt en kompletterande analys ska också redovisas.²

Valnämnden fastställde verksamhetsplan 2025 i oktober 2024³. Eftersom kommunens arbets sätt med internkontroll förändrats inför 2025, där internkontrollplanen ska införlivas i verksamhetsplanen och inte beslutas separat, reviderades verksamhetsplanen med internkontrollplan i december 2024⁴.

2.1.3 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Nämnden hade inte något uppdrag från kommunfullmäktige under 2025. Nämnden hade sju egna nämnduppdrag inom två målområden:

- Följa nationella utredningsuppdraget om valsedlar
- Besluta om en internkontrollplan
- Se över nämndens styrdokument för arkiv
- Uppdatera informationshanteringsplan vid behov
- Analysera behov av insatser för att öka kunskapen om allmänna val
- Analysera behov av insatser för att öka valdeltagandet för förstagångsväljare
- Se över dokumentation kring personuppgifter

¹ Nämndens verksamhetsplan 2025 - valnämnden

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00583-2025

³ Valnämnden 2024-10-04, Dnr 00016-2024 § 23

⁴ Valnämnden 2024-12-06, Dnr 00016-2024

Nämnden bedömer i sin årsredovisning att samtliga uppdrag är genomförda under 2025.

I verksamhetsplanen finns två nyckeltal; valdeltagande i senaste kommunvalet samt förstagångsväljare som röstade i senast kommunfullmäktigevalet. Eftersom inget val till kommunfullmäktige har genomförts blir nyckeltalet inte aktuellt att följa under 2025.

2.1.4 Uppföljningar

Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på nämndens sammanträden. Några informationspunkter under året:

- Översyn av valdistrikt inför 2026
- Deltagande vid nationell valkonferens

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt:

- Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget.
- Nämnden bedömer att de har genomfört samtliga 7 nämnduppdrag.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten.
- Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.

2.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.

Nämnden har erhållit kommunbidrag motsvarande 0,139 mnkr för 2025, vilket har varit verksamhetens totala utrymme.

Nämndens verksamhet, inklusive fullmäktiges uppdrag, och ekonomi har följts upp per april, augusti och december.

Vid den första och andra tertialrapporten beräknade nämnden att kunna bedriva verksamheten inom årets utrymme.

Valnämndens resultat för 2025 uppgick till -0,071 mnkr vilket är sämre än vad som uppskattades i den första och andra tertialrapporten. Nämndens förklaring till underskottet är att kostnaderna för ärendehanteringssystemet kaskelot och lokalhyra för valmaterial kan ha varit underfinansierade.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämndens resultat uppgår till -0,071 mnkr för 2025. Vid den första och andra tertialrapporten beräknade nämnden att kunna bedriva verksamheten inom årets utrymme.
- Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med kommunens riktlinjer.

2.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna varje år, i samband med att nämndens verksamhetsplan beslutas i september, anta en särskild plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars.⁵

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2024-12-06. Uppföljning har gjorts i samband med tertialrapporter samt årsredovisningen.

Internkontrollplanen består av två identifierade risker med tillhörande åtgärder. Av uppföljningarna framgår att arbetet pågår enligt plan. Planen innehåller inte några kontrollmoment och det går därför inte att utläsa av redovisningen om det har förekommit några avvikelser.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt internkontrollplan som följts upp tertialvis.
- Av kommentar i uppföljningarna framgår att arbetet pågår enligt plan, det går inte att utläsa om det förekommit några avvikelser.

2.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades inga rekommendationer.

⁵ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00263-2023

2.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget. Nämnden bedömer samtliga nämnduppdrag som genomförda under 2025. Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	I huvudsak	Nämnden redovisar ett mindre underskott, i tertialrapporterna har nämnden beräknat kunna bedriva verksamheten inom budget. Uppföljningar har genomförts i enlighet med kommunens riktlinjer.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Nämnden har fastställt en internkontrollplan som följts upp tertialvis.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	-	Vid föregående års granskning lämnades inga rekommendationer.